

(Folytatása a 3-ik oldalon.)

A NATO állészaka olyan időpontban zajlik le, amikor a Szovjetunió, valamennyi szocialista ország és a többi békészerető ország állhatatos erőfeszítései nyomán, a békés együttélésért síkra szálló erős közvélemény hatására újabb lehetőségek adódtak a főbb nemzetközi vitás kérdések tárgyalások utján való megoldására és arra, hogy pozitív fordulat jöjjön létre az államok közötti kapcsolatokban. A világ népei követelik, hogy vessenek véget a hidegháborúnak, hogy számol-

A szocialista tábor és a békés együttlétezés mellett sikraszálló többi ország higgadt és felelősségteljes

Teljesítették a negyedévi tervet

ségek tornyosultak. De a pártbizottság irányításával, valamint az üzemi bizottság támogatásával az üzem adminisztratív-technikai vezetősége és az összes dolgozók mindent elkövettek, hogy a május 1. tisztelőre vállalt kötelezettségek teljesítése

Első eredmények

nek javításához. A 2-es számú rész-
legesen például befejezték a mozgó-
daru felszerelését. Technológiailag
megfelelő térségű színesfém öntödét
helyeztek üzembe. Nagy teljesítőké-
peségű új fogaskerékmaró- és kö-
szűrőgépet állítottak fel.

Gondot fordítottak az anyag- és fémmeztakarításra. A lakatosműhelyben Tamári Nicolae ésszerűsítéseivel jelentős eredményeket értek el. Az előbbi módszereket előterően, amikor a 12 collos szivattyút szállító kerekéhez szükséges küllőket autogénhegesztővel vágták, most ezt az alkatrészt 4 milliméteres lemezből ollóval állítják elő. Ezzel a módszerrel gyorsabban halad a munka és nagy megtakarítást érnek el.

Danciu Alexandru,
levelező

Vajdahuny

Átrendezik a muzeum képtárát

Az ujjárendezés során a Történelmi Múzeum munkaközössége arra törekszik, hogy az eddignél jóval nagyobb teret biztosítson a realista-szocialista művészetnek, hogy sokkal több ilyen alkotás kapjon helyet a képtárban.

A Tartományi Múzeum teljesen újjárendezett és a realista-szocialista stílusban gazdagabb képtárra április közepén — tehát mintegy két héttel az ünnep előtt — megnyitott.

A népi demokrácia éveiben gyökeres változások mentek itt végbe. Ime, egyetlen tény ennek bizonyítására: ma csupán egy vajdahunyadi kohó termelése nagyobb, mint a polgári-tői desuri Románia összes kohinak termelése volt együttvéve. Haszkepkünk Ilie Ciban egy befecze

emléke volt
egüttvéve. Hasonló fejlődés tapasztalható a vajdahunyadi fémipari kombinát valamennyi üzemsztyályn.
Képünkön Ilie Constantin brigádjának néhány tagja látható: Popa Cornel mester felügyelete alatt a géphí-
ban egy befejező műveleten dolgoznak.

Vajdahunyadi felvétel

A Központi Statisztikai Igazgatóság

KÖZLEMÉNYE

a Román Népköztársaság
1958. évi állami tervének teljesítéséről

Országunk dolgozói 1958 folyamán jelentős sikereket értek el a népgazdaság fejlesztésében és a társadalmi-kulturális tevékenységben.

I. Az ipar fejlődése

Az össztermelési tervet a szocialista ipar egészében 103,9 százalékra, az árutermelési tervet 103,2 százalékra teljesítettük. A minisztériumok, államtitkársá-

gok, központi gazdasági szervezetek és a néptanácsok keretébe tartozó vállalatok a következőképpen teljesítették évi tervüket:

A terv teljesítése százalékban:

	Ossztermelési terv	Artermelési terv
Nehézipari minisztérium	105,4	104,6
— Villamosenergiaipari államtitkárság	104,5	107,3
— Szén- és ércipari államtitkárság	108,3	108,0
— Kohászati államtitkárság	103,3	103,5
— Gépipari államtitkárság	106,4	104,9
— Finommechanikai államtitkárság	102,3	101,5
Kőolaj- és Vegyipari Minisztérium	103,2	103,4
— Kőolajműrés, kitermelési és gázipari államtitkárság	102,8	103,1
— Kőolajfeldolgozási államtitkárság	101,8	101,2
— Szerves vegyipari államtitkárság	102,8	103,9
— Szervetlen vegyipari államtitkárság	105,4	105,4
Építészeti és Építőanyagipari Minisztérium	105,5	105,6
— Építőanyagipari államtitkárság	105,4	105,3
A Közszükségleti Ipar Minisztériuma	102,8	101,5
— Könnyűipari államtitkárság	104,6	103,8
— Élelmiszeripari államtitkárság	105,3	101,3
— Hus- és tejfeldolgozóipari államtitkárság	95,9	96,7
A Földművelésügyi és Erdészeti Minisztérium iparvállalatai	109,5	106,4
A Közlekedésügyi és Távközlési Minisztérium iparvállalatai	102,7	103,0
Az Oktatás- és Művelődésügyi Minisztérium iparvállalatai	105,2	106,2
A Néptanácsok iparvállalatai	100,1	100,1
A Kisipari Termelőszövetkezetek Központi Szövetsége	103,0	105,5

Az 1957. évi eredményekhez viszonyítva, az össztermelés 9,7 százalékkal növekedett: a termelőeszközök iparában a növekedés 10,1 százalékot, a közszükségleti cikkek iparában 9,1 százalékot tett ki. Az ártermelés a fenti időszakban 9,6 százalékkal emelkedett.

A nehézipar s különösen a kohászat és a gépipar fejlődése folytán — e két utóbbi iparág termelése 18, illetve 12,4 százalékkal növekedett — iparvállalatainkat még több hazai gyártmányú géppel és felszereléssel láthattuk el.

A munkatermelékenység az 1957. évi eredményhez viszonyítva 5,3 százalékkal növekedett; a tervet ilyen tekintetben 100,1 százalékra teljesítettük.

A termelő eszközöket gyártó iparban az 1958. évi tervet teljesítettük és túlszárnyaltuk a legtöbb fő termék tekintetében mint: vasérc, örvényvas, acél tömör

hengerelt áruk, fémipari koks, ólom, cink, réz, szén,
kőolaj, földgáz, villamosenergia, belső égésű motorok,
villamosmotorok, traktorok, traktorvontatású gabona-
kombájnok, kukoricavetőgépek, keskenynyomtávu mo-
zdonyok, motoroshajók, teherszállító bárkák, golyóscsap-
ágak, gumibroncsok, leslőanyagok, karbid, cement,
tégla, táblaüveg, kátránypapír, fűrészáru, parketta,
papír stb.

Szintén teljesítettük a terv előirányzatait a pamut-, gyapjú-, selyemkelmék és költségváltárak, cipő, rádiókészülék, kerékpár, varrógép, butor, huskészítmények, hal, tej, sajít- és turfófélek, ételajók és más közúti szükségleti cikkek termelésénél.

1958-ban a fontosabb ipari termékekből a következő mennyiségeket termeltük:

	Mértékegység	Az 1958. évi termelés	
		abszolút számokban	százalékban 1957-hez viszonyítva
Öntött vas	ezer tonna	737	107,4
Acél	ezer tonna	932	107,8
Hengereit készáru (beleértve a csöveket is)	ezer tonna	777	117,2
Kohókoks	ezer tonna	563	129,2
Kibányászott nyersszén	ezer tonna	7.387	104,7
Kitermelt nyersolaj	ezer tonna	11.336	101,4
Földgáz	millió köbméter	5.075	109,6
Villamosenergia	millió kilo wattóra	6.184	113,7
Belső égésű motor	ezer lóerő	240	117,9
Villamos motor	ezer kilowatt	373	135,7
Traktor	da rab	7.003	127,3
Gabona kombajn	da rab	5.901	256,5
Teher- és tartályvagon, négytengelyes			
vagonokban számlitva	da rab	3.470	130,4
Gépkocsi	da rab	6.842	127,8
Párhuzamos eszterga	da rab	1.022	102,2
Golyóscsapágy	ezer darab	2.839	122,0
Kalcinált szóda	ton na	83.323	123,5
Marószóda	ton na	41.053	122,6
Műtrágya	az aktív anyag tonnájában számlitva	28.926	158,7
Szerves festőanyag	ton na	3.082	115,4
Cement	ezer tonna	2.687	111,0
Fűrészáru	ezer köb méter	3.496	99,6
Táblafűg	ezer négyzetméter	11.618	113,8

(Folytatása a 2-ik oldalon.)

**Lapunk harmadik
oldalán:**

★ FRANCIA ES LENGYEL BE-
KEHARCOSOK FELHIVÁSA

★ AZ UTÓBBI HARMÓ ÉVBEN
AZ ISRAELI KORMÁNY KÉTSZÉ-
RESZRE EMELTE A KATONAI
KIADÁSOKAT

Megbeszélések a képviselők és a választók között

Az elmúlt hónap folyamán rajonunk községeiben, falvaiban a néptanácsi képviselők túlnyomó többsége megbeszélést tartott a választókkal. Ezekben a megbeszéléseken különböző körzetedű problémákat vitattak meg, mint például utak, kutak, hírlak javítása. Ez alkalommal a választók részéről számos javaslat hangzott el.

Értékes kezdeményezés

A vingai 35-ös számú választókörzetben a lakosok a villanyvilágítás bevezetésének kérdését vitálták meg. Elhatározták, hogy az önkéntes hozzájáruláson kívül családonként 95 lej fordítanak a választókörzetben történő villanyvilágítás bevezetésére. Elhatározásukat tett követte. Eddig ugyanis csaknem 3000 lejjel járultak hozzá.

tak hozzá a szóbanforgó munkát elvégzéséhez. Vállalták, hogy önkéntes munkával gödröket ásnak és felállítják a villanypóznákat. Egyébként ezt a munkát már megkezdtek. Többek között Lipti Andrei, Kovács András és Tóth András járnak jó példával az élen, akik odaadón tevékenykednek választókerületük fejlesztéséért.

Hasznos javaslatok

Összesen 17 választókerületben tartották megbeszélést a szentmártoni néptanács képviselői. A megbeszélések alkalmával szinte minden választókerületben hasznos javaslatok hangzottak el a lakosok részéről. A 2-es számú választókerület lakosai például azt javasolták a néptanácsi képviselőnek: járjon közbe, hogy a községi szövetkezet vezetősége mielőbb szerezzé be a házak, fák, stb. megbeszéléséhez szükséges meszelt. A 25-ös számú választókerületben pedig továbbra is, mint például Kilian Gheorghe és Rosanek József arra kérték Reck Adám képviselőt: hozza a végrehajtó bizottság tudomására kérésüket, vagyis azt, hogy gyalogjárót létesítsenek, illetve javítsák meg azt a faluban. Ezenkívül javítsák meg a kutat a sertéslegetlen.

Az említett közérdekű munkálatok elvégzése érdekében a néptanács végrehajtó bizottsága már megtette a szükséges intézkedéseket.

KÖZLEMÉNY

a Román Népköztársaság 1958. évi állami tervének teljesítéséről

(Folytatás az első oldalról)

Mértékegység		Az 1958. évi termelés	
		abszolút számokban	százalékkal 1957-hez viszonyítva
Szővöttáru	millió négyzetméter	273	110,5
Lábbeli	ezer pár	24.078	110,2
Rádió	darab	138.642	122,7
Villany-jégszekrény	darab	5.433	203,8
Varrógép	darab	49.057	160,2
Kerékpár	darab	100.004	163,7
Butor	millió lej	651	120,2
Hús	tonna	226.296	112,7
Huskészítmény	tonna	46.534	111,6
Friss hal	tonna	38.815	107,6
Félkonzervált hal	tonna	7.978	114,2
Tej	ezer hektoliter	1.101	116,5
Vaj	tonna	10.161	153,9
Sajt és túró	tonna	36.636	133,5
Etolaj	tonna	63.842	110,4
Cukor	tonna	188.082	101,5

Tovább javult az ipari termékek minősége, különösen a traktorok, gabonakombájnok, villamosmotorok, zománcozott edények, gyapotkémek, gyermekcipők, stb. minősége.

1958-ban továbbfejlesztettük az ipari termelés műszaki színvonalát.

A széniparban például a gépesített szállítás a fejlettségben 10,4 százalékkal növekedett s így 6,6 százalékkal haladta meg a tervelőirányzatot. A gépesített szállítás 8,3 százalékkal növekedett s a tervelőirányzatot 2,6 százalékkal szárnyaltuk túl. A gépipari vállalatok öntőedényben jelentős mértékben fejlődött a gépesítés az öntőedények előkészítésénél és a formázásánál. Ilyen vonatkozásban 19,2, illetve 29,4 százalékkal teljesítettük a tervet.

Új technológiai eljárásokat vezettünk be, vagy fejlesztettünk ki, így például a fluidizációs fűtőszergyártást, ami lehetővé teszi a hazai kőszénből szén jobb hasznosítását. 1958-ban 28 tonnás nyitott tehervagonokat, 8 collos mélyfúró-turbinákat, 10 tonnás kukoricaeszeplőket, új típusú centrifugális szivattyúkat, a 110 kilowattos áramlások számára magasvezetékű villamos kapcsolóeszközöket, forgácsolókat és más termékeket gyártottunk.

II. A mezőgazdaság és az erdészet fejlődése

1958 folyamán tovább fejlődött a mezőgazdaság szocialista szektora.

Az év végén a mezőgazdaság szövetkeztetését az alábbi adatok jellemzik:

Az 1958. XII. 31-i helyzet			
	abszolút számokban	százalékkal 1957. XII. 31-hez viszonyítva	
Összesen:			
— Szántóterület	4.039.000 ha	120	
— Csásád	1.855.000	128	
Ebből:			
Kollektív gazdaságok			
— Szántóterület	1.662.000 ha	119	
— Csásád	462.000	123	
Mezőgazdasági társulások			
— Szántóterület	2.359.000 ha	121	
— Csásád	1.386.000	129	

Megerősödött a mezőgazdaság műszaki-anyagi alapja azáltal, hogy további 8700 traktort (15 loerős konvencionális traktorokból származó), 4570 traktort, 3690 kukoricavetőgépet, 3090 kultivátort, 5820 C-1 típusú gabonakombájnt, valamint más mezőgazdasági gépeket és felszerelést bocsátottunk rendelkezésére.

A gép- és traktorállományok 1958-ban csaknem 7 millió normálhektárnak megfelelő mezőgazdasági munkát végeztek s így 26 százalékkal túlszárnyalták az 1957. évi munkálatok volumenét és 18 százalékkal teljesítették az 1958. évi állami tervet.

Az állami gazdaságok 1958-ban 49 százalékkal növelték a gépi munkák volumenét. A főbb munkákat a következő arányban gépesítették: 98 százalékkal a szántást, 98 százalékkal a vetést és 92 százalékkal a gabonafélék aratását.

Az 1958. évi gabonatermés 7,3 millió tonna volt. A szőlő- és gyümölcs termés a szőlőnél 45 százalékkal, a gyümölcsnél pedig 43 százalékkal szárnyalta túl az utóbbi öt év átlagtermését.

A kedvezőtlen időjárási viszonyok következtében a legtöbb szántóföldi növénynek a hektáronkénti átlaghozam nem érte el az előirányzott színvonalat.

Noha a mezőgazdasági termés kisebb volt, mint 1957-ben, biztosítani tudtuk a lakosság ellátását, az ipar számára szükséges nyersanyagokat, az előirányzott állami tartalékokat és bizonyos mezőgazdasági termékek mennyiségét a kivitel számára.

A növényi eredetű mezőgazdasági termékekből létesített központosított állami alaphoz való hozzájárulás tekintetében a mezőgazdaság szocialista szektora volt túlsúlyban. A mezőgazdaság szocialista szektora 1958-ban a búzánál és rozsnál 60 százalékkal, a kukoricánál csaknem 50 százalékkal, a cukorrépánál több, mint 60 százalékkal, a napraforgónál 46 százalékkal, a rostoknál 57 százalékkal járult hozzá az állami alaphoz.

A főbb munkálatok növekvő gépesítési színvonalát és az agrotechnikai intézkedések még szélesebb körű alkalmazását a szocialista gazdaságokban a hektáronkénti átlaghozam jóval meghaladta az egyéni paraszti gazdaságokban elért terméshozamot.

Igy például búzából az állami gazdaságok hektáronkénti átlagos terméshozama 48 százalékkal, a kollektív gazdaságoké 27 százalékkal volt nagyobb, mint az egyéni szektorban. Kukoricából az állami gazdaságokban elért átlagos terméshozam 34 százalékkal, a kollektív gazdaságokban 37 százalékkal volt nagyobb, mint az egyéni szektorban. A szocialista szektor az egyéni szektornál jóval nagyobb átlagtermést ért el árpa, zab, napraforgó és babból is.

1958-ban a szocialista gazdaságok haladást értek el az állattenyésztés terén is. Az év végén a mezőgazdaság szocialista szektora 39 százalékkal több sertéssel, 31 százalékkal több juhval, 23 százalékkal több szarvasmarhával rendelkezett, mint 1957-ben. Az állami gazdaságokban a hínom és félhínomgyapjas juhok száma elérte az összállomány 98 százalékát, az egy juhra jutó átlagos gyapjútermelés 20 százalékkal növekedett, az egy tehénre jutó átlagos évi tejtermelés pedig 9 százalékkal haladta meg az 1957. évi.

Az 1959. évi termelés biztosítására az egész országban több, mint 3,350.000 hektár területet vetettek be az eddiginél jobb agrotechnikai körülmények között.

A tavaszi vetés alá végzett őszi mélyszántás volume csaknem kétszer akkora, mint az 1957. évi.

Az erdészet terén az erdősítési munkák évi tervét 112 százalékkal, az 1959-ben kitermelendő faanyag hasznosítására irányuló munkálatok évi tervét pedig 113 százalékkal teljesítettük.

III. A szállítási terv teljesítése

Az 1958. évi áru- és személyszállítási tervet a következőképpen teljesítettük:

	A terv teljesítése százalékkal
Szállított áruk mennyisége	
— összesen	103
— vasuton	104
— gépjárművön	100
Áruszállítási kilométer- teljesítmény összesen	103
— vasuton	104
— gépjárművön	103
Személyszállítási kilométer-teljesítmény — összesen	98
— vasuton	98
— autóbusszon	99

A vasúti szállítás tovább javult. A tehervagonok köcsfordulója 3,94 napra csökkent az 1957. évi 4,12 naphoz képest; megnövekedett a tehervonatok kereskedelmi sebessége és tonnasúlya is.

IV. Beruházások és építkezések

1958-ban az egész gazdaságban összesen csaknem 15 milliárd lej ruháztunk be, körülbelül 8 százalékkal többet mint 1957-ben.

A néptanácsok 1,6 milliárd lej ruháztak be — 16 százalékkal többet, mint 1957-ben — főleg a társadalmi-kulturális tevékenység fejlesztésére.

Újabb termelőkapacitásokat helyeztünk üzembe:

— a kohászati iparban: a vajdahunyai kohászati kombinátban három Martin-kemenet évi 420.000 tonna termelőkapacitással és az 1000 milliméteres durva hengerrel évi 1 millió tonna acélbúga feldolgozási kapacitással, a galaci Cristea Nicolae üzemben a második finomlemez hengert évi 20.000 tonna termelőkapacitással;

— a villamosenergia-iparban: egy 50 megawattos gépezetet az erdősétegyőgyi Vörös Csillag hőerőműben, 5 darab 110/35/6 kilovoltos transzformátor állomást Kolozsváron, Resicán, Romanban, Vajdahunyán, Pestisen és Vörös Acélon; megkezdtek a Floresti-bukaresti távvezeték;

— a kőolajiparban: egy évi 350.000 tonna pakura feldolgozására alkalmas hőkrakkoló berendezést és egy évi 1.200.000 tonna kőolaj feldolgozási kapacitással villamos sókivonó berendezést a ploesti 1. számú kőolajfinomítóban, egy évi 600.000 tonna kapacitással elsőleges kőolaj-desztilláló berendezést és egy 40.000 tonna termelőkapacitással olajgyártó gépsort a teleajeni 3. számú kőolajfinomítóban, több mint 320 kilométer földgázvezeték az ipar és a lakosság ellátására;

— a vegyiparban: a novadai szuperfoszfát és kén-savgyártást (részben), egy évi 100.000 tonna termelőkapacitással szuperfoszfát részleget a Valea Calugareasca-i Petru Poni gyárban, egy évi 13.200 tonna termelőkapacitással elektrolitikus marószódagyártó részleget a tordai vegyi üzemben;

— a fa- és építőanyag-iparban: a braiiai forgácslemezzárat, a Rimnicul Vilcei-i falemez- és furnírgyár nemesturnir részleget, egy 10 millió téglának megfelelő kapacitással diatomitbeton műhelyt a Patrila-gele építőanyaggyárban, egy köldör és osztályozó berendezést a szindi (Torda rajon) kőbányában;

— a kőszállításiparban: két vágóhidat Brailán és Bákóban, egy jeggyárat Bukarestben, két hűtőházat Tecuciban és Lupényben, borászati központokat Virtescuiu, Diocheti és Sascut községekben. Evi 800 tonnával növeltük a fésztonodák termelőkapacitását, a harisnyagyártást, a kötöttáru gyártását stb.

Az építőipari dolgozók a párt irányításával és a párt ösztönzésére értek el pozitív eredményeket 1958 folyamán a lakások önköltségének csökkentésében, főképpen Bukarestben, Kolozsvár tartományban, a Magyar Autonóm Tartományban és Pitești tartományban. Ez az akció tovább fejlődik az ország minden tartományában.

Az építkezési-szerelési szervezetek tevékenységében még mutatkoznak fogyatékosságok. Az építkezések költségelőirányzata és önköltsége továbbra is magas színvonalon mozogott. Az építkezési-szerelési szerveze-

tek nem fordítottak kellő figyelmet a használatba adási terv teljesítésére. A minisztériumok, a központi szervek és a tartományi néptanácsok csak részben teljesítették a költségelőirányzatok csökkentésére vonatkozó feladatot.

V. Árúforgalom

1957-hez viszonyítva, a városokban és munkásközpontokban a következő arányban növekedett a legfontosabb áruk eladása: fehérkenyér és sütőipari különlegességek 5 százalékkal, hús 13 százalékkal, huskészítmények 16 százalékkal, szalonna-zsir 35 százalékkal, sajt- és túrófélék 29 százalékkal, tej 5 százalékkal, friss gyümölcs 8 százalékkal, tojás 46 százalékkal, burgonya 6 százalékkal, elektrotechnikai cikkek 11 százalékkal, kulturális és sportcikkek 13 százalékkal, butor 12 százalékkal, építőanyagok 12 százalékkal stb.

A falvakon a különböző árucikkek eladása az alábbiak szerint emelkedett: száraztészta 19 százalékkal, rizs 20 százalékkal, huskészítmények 17 százalékkal, gumilábbeli 12 százalékkal, kulturális és sportcikkek 16 százalékkal, tankönyvek 17 százalékkal, butor 16 százalékkal, tégla 8 százalékkal, tetőcserep 27 százalékkal, cement 17 százalékkal, kátránypapír 13 százalékkal stb.

Csökkent a műrostból és műanyagból készült kelmék, kötöttáruk és háztartási cikkek ára.

Külkereskedelmünk tovább fejlődött mind a szocialista tábor országaival, mind a kapitalista országokkal s volumene 5 százalékkal növekedett tavalyhoz képest. 1957-hez viszonyítva 42 százalékkal több gépet és felszerelést exportáltunk.

1958-ban a Román Népköztársaság 73 országgal tartott fenn kereskedelmi kapcsolatokat és 20 nemzetközi vásáron és kiállításon vett részt.

VI. A dolgozók életkörülményeinek megjavításában elért eredmények

1958-ban a népgazdaság szocialista szektorában összesen 2,900.000 alkalmazott dolgozott, melyből több mint 2,000.000 munkás.

Az alkalmazottak átlagfizetése 1958-ban 6,7 százalékkal emelkedett 1957-hez képest.

Az alkalmazottak, valamint a paraszti gazdaságok családi költségvetésének tanulmányozása alapján megállapított adatok szerint 1957-hz viszonyítva a munkáscsaládok 1958-ban husból 9,1 százalékkal, tejből 7,1 százalékkal, tojásból 18,1 százalékkal, cukorból 4,9 százalékkal fogyasztottak többet, míg a dolgozó paraszti gazdaságok fogyasztása husból és zsiradékából 13 százalékkal, buza- és rozsliszttól 18,4 százalékkal, tojásból 11,3 százalékkal, tejből 5 százalékkal, cukorból 23,2 százalékkal volt több mint 1957-ben.

A kollektív gazdaságok gazdasági-szervezeti megerősödése és a kollektivisták pénzbeli és természetbeni jövedelmének növekedése folytán a kollektivisták 1958. évi fogyasztása meghaladta az egyéni gazdaságokét.

Jól kiaknázzák a lehetőségeket a Sütőipari Vállalatnál

AZ OZEMEK, vállalatok és intézmények dolgozói az eddiginél is ki-

magaslóbb termelési sikereket igyekeznek elérni május 1 méltó köszöntésére. A többi között figyelmet érdemel a Sütőipari Vállalat munkaközösségének kötelezettségvállalása, amely jelentős értékű megakarításokat irányoz elő.

Ez év kezdetén, amikor a nyolc fővárosi vállalat által kezdeményezett takarékosági mozgalom megindult — a Sütőipari Vállalat dolgozói délután tíz óráig, hogy 205.000 lej megakarítást érnek el. Most, amikor május 1 tiszteletére folynak a szocialista versenyek, a munkások szívesen ünnepnapjuk, az egész évre

parasztk fogyasztását, beleértve a kulfakofét is, mégpedig husból és zsirfélékből 22 százalékkal, buza- és rozsliszttól 36,3 százalékkal, cukorból 43,7 százalékkal, túrófélékből 40,3 százalékkal, tojásból pedig 4,9 százalékkal.

A lakosság csekkbetételeinek egyenlege 1957-hez viszonyítva 84 százalékkal, a betétesek száma pedig 30 százalékkal növekedett.

Az állami költségvetésből fedezett szociális-kulturális kiadások összege 1958-ban 11,2 milliárd lej tett ki, (plusz 3,9 százalék 1957-hez képest), vagyis az összes költségvetési kiadások 25 százalékát. Köztartásra 2,8 milliárd lej (plusz 2,3 százalék), egészségvédelemre, testnevelésre, sportra és társadalombiztosításra 3,4 milliárd lej (plusz 14,3 százalék), állami gyermekpótlásra 1,5 milliárd lej (plusz 4,2 százalék), kulturális célokra 0,9 milliárd lej (plusz 7,4 százalék) fordítottunk.

1958-ban a dolgozók több mint 13.500 új lakást kaptak használatra, körülbelül 950.000 négyzetméter lakterülettel.

Az 1958—1959-es iskolaévben az iskolák és a főiskolai fakultások nappali tanfolyamain több mint 2.200.000 tanuló és diák tanult, 8 százalékkal többen mint az 1957—58-as iskolaévben.

A filmszínházak, színházak, zeneintézmények és cirkszok előadásait körülbelül 131 millió személy tekintette meg, 2,4 százalékkal többen mint 1957-ben.

1958-ban 29 rövidfilmet és játékfilmet készítettünk. Az állami könyvkiadó vállalatok 2544 könyvet és brosúrát adtak ki, csaknem 30 millió példányban.

1958-ban több mint 260 falusi könyvtárat létesítettünk és így számuk országos viszonylatban csaknem elérte az 1300-at.

A kórházi ágyak száma az év véén összesen több mint 94.000-re emelkedett, s így teljesítettük a vonatkozó tervelőirányzatot.

Az orvosi-egészségügyi körzetek száma több mint 200 egységgel növekedett, vagyis 7,5 százalékkal az 1957 évi helyzethez viszonyítva, a szülőotthonok száma pedig 53 új egységgel gyarapodott és így számuk 1621-re emelkedett.

Az év folyamán több mint 500.000 embert küldtek üdülő- és fürdőhelyekre.

Az életkörülmények megjavulása és az egészségügyi intézkedések révén a gyermekhalandóság 1958-ban nem érte el a 7 százalékot; ez eddig a legalacsonyabb gyermekhalandósági arányszám országunkban.

A Román Népköztársaság lakossága 1958 májusában meghaladta a 18 milliót.

A dolgozók 1958. évi eredményei megteremtették az előfeltételeket annak, hogy a jövőben a Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1958 novemberi plenáris ülése irányvonalának megfelelően újabb sikereket érjünk el a szocializmus építése terén hazánkban.

A Román Népköztársaság Miniszttertanácsa mellett működő Központi Statisztikai Igazgatóság

ÉLMUNKÁSNŐ

munkát meg lehet hosszabbítani. Ezért raktárat létesítettek, ahol naponta ellenőrzik a beérkező zsirakokat, megvizsgálják és ha a szükség úgy kívánja, nyomban kijavítják. Ez az eljárás jelentős mértékben hozzájárul a megakarítás eléréséhez.

Másik igen hatékony eszköz a takarékoság növekedéséhez a gépek és tehergépkocsik karbantartása is. A karbantartást osztály kibővült, jelenleg 14-en dolgoznak a megfelelően átalakított és javított helyekkel kibővített garázsban. Itt olyan öntudatos dolgozók harcolnak a takarékoságról, mint Bacea Teodor lakatos és Sette Emanuel motorszerező, akik járárságot nem ismerve végzik feladatukat a termelés és szállítás zavaraitalan menete érdekében. A karbantartási osztály jól szervezett munkája szintén elősegíti a takarékoságot. Erre példa az egyik tehergépkocsi generáljavítása, amely a napokban nyert bejegyzést. A generáljavításra 20 ezer lej irányoztak elő, de ebből az összegből csupán 15 ezer lej használták fel.

UGYANCSAK SZÉLES LEHETŐSÉGEK tárulnak fel a mind nagyobb takarékoság eléréséért a nyers- és segédanyagok fogyasztásának csökkentésével. Különös gondot fordítanak a dolgozók a liszt-hulladékok csökkentésére. Nagyobb összegű megakarítást érhetnek el például a villamosenergia-fogyasztás csökkentésén keresztül. A dagasztó- és szilágépeket, a ventilátorokat, mint ismeretes, villamosenergia hajtja. A gépekkel való gondos és elővigyázatos bánásmód jelentős megakarítást eredményezhet ezen a téren. Például a 10-es számú részlegen az elmúlt évben rendszerint 713 lejbe került a havi áram-fogyasztás. A gondosabb kezelés következtében, ez év március hónapjában már csupán 164 lej költött a részleg erre a célra.

Ezek a példák bizonyítják, milyen széles lehetőségek állnak a dolgozók rendelkezésére a takarékosági mozgalom kibontakozása terén. A Sütőipari Vállalat dolgozóira az a feladat hárul most, hogy az adott lehetőségeket minél jobban kiaknázzák és így biztosítsák kötelezettségük maradéktalan teljesítését.

Darula Ioan, levelező

T. H.

Beteljesült álom

Gábor Ilés falusi fiatalember, amikor valamilyen gépet látott, vagy a gyárban folyó munkálatokról olvasott, a munkások között érezte magát. Nagyon vágyódott a gyárba. Többször alkalm volt beszélgetni elbeszélgetni. Ezek ismeretük vele munkájukat. Elhatározta, hogy megtanulja ezt a mesterséget. Egyik napon a

tartományi CFR L. helyébe szegődött. A kezdet nehéz volt. Nem ismerte az emberket, se a munkafogásokat. Munkatársai azonban segítettek és megmagyarázták, hogyan dolgozzon. Az idők múltával elsajátította a hegesztő szakmát, melyet oly nagyon megszeretett. Szaképesítette magát. Régi vágya teljesült.

Mi világ a mi világunkban

A Koreai NDK Népi Gyűlése Elnökségének elnöke Moszkvában

MOSZKVA. (Agerpres.) TASZSZ: Coj En Gen, a Koreai NDK Népi Gyűlése Elnökségének elnöke a Kremlben meglátogatta Ivan Koldicát, a Szovjetunió Legfelső Szovjetje Elnökségének alelnökét. Április 3-án Coj En Gen Frol Kozlovnál, a Szovjetunió Minisztertanácsa alelnökénél tett látogatást. A Legfelső Szovjet Elnöksége a Kreml nagypalotájában ebédt adott a koreai vendégek tiszteletére.

Az ázsiai és afrikai országokkal való szolidaritás II. öszindiai értekezlete

KALKUTTA. (Agerpres.) TASZSZ: Az ázsiai és afrikai országokkal való szolidaritás II. öszindiai értekezletén a bizottságok szemináriumokat tartottak. Igen nagy érdeklődést váltott ki a politikai bizottság szeminárium, amelyen csaknem ezren vettek részt. Felszólaltak több ázsiai ország diplomáciai képviselői és kalkuttai vezető személyiségek, akik az ázsiai és afrikai országok függetlenségének kérdéseivel foglalkoztak. A felszólalók élesen bírálták az agresszív paktumok politikáját és elleneztek a katonai támaszpontok kiépítését más államok területén.

Bundestagi szociáldemokrata képviselők látogatása a Csehszlovák Köztársaságban

PRAGA. (Agerpres.) Ez idő szerint a nyugatnémet Bundestag három szociáldemokrata képviselője látogatásban van a Csehszlovák Köztársaságban. A csehszlovák közéleti és politikai személyiségekkel folytatott nem hivatalos megbeszélések során a három képviselő találkozott a csehszlovák nemzetgyűlés külügyi bizottságának tagjaival, akikkel a német kérdéssről és más nemzetközi problémákról tárgyaltak.

A francia közvélemény szava

PARIZS. (Agerpres.) TASZSZ: Amint a l'Humanité jelenti, a francia békenozgalmak közvélemény-kutatást folytatott a francia ióváros számos kerületében. Ennek során gyűléseket és megbeszéléseket tartanak, amelyeken politikai és közéleti személyiségek is részt vesznek. Az eddigi adatok szerint a megkérdezett személyek túlnyomó többsége az algériai kérdés békés rendezése mellett foglalt állást, Algéria függetlenségének elismerése alapján.

A Román Népköztársaság kormányának nyilatkozata a NATO tanács ülészakával kapcsolatban

(Folytatás az első oldalról.)

A román kormány véleménye szerint azok a nyilvánvalóan agresszív jellegű intézkedések, amelyek rakéta kilövő bázisok építését célozzák Törökországban, Olaszországban és a NATO más tagállamaiban, csak még bonyolultabbá teszik a jelenlegi európai helyzetet és károsan befolyásolják az államok közötti együttműködést.

Lehetetlen, hogy a NATO vezetői a jelenlegi nemzetközi helyzet reális elemzéséből ne eszméljenek rá arra, hogy az erópolitika folytatása milyen dicstelen következményekkel járna mindazokra nézve, akik figyelmen kívül hagyják a népek békeakarát.

A tapasztalat teljes egészében beigazolta azt, hogy a világ békéjének és biztonságának biztosításához, egyetlen út vezet: közös erőfeszítéseket kell tenni a vitás kérdések tárgyalások útján való rendezésére.

A Szovjetunió kormányának ez év március 29-i nyilatkozatába foglalt javaslatok reális és átfogó programot jelentenek azoknak a feltételeknek a megteremtéséhez, amelyek lehetővé teszik a célkitűzés elérését.

A NATO és a Varsói Szerződés Szervezete közötti megemlékezői szerződés megkötése lényeges mértékben hozzájárulna a bizalmatlanság eloszlításához, az európai államok együttműködéséhez szükséges kedvező légkör kialakításához, megnyitná az utat a két katonai szervezet felszámolása és egy európai kollektív biztonsági rendszer megteremtése felé.

A világ népei békét kívánnak

Francia és lengyel békeharcosok felhívása

VARSO. (Agerpres.) Francia és lengyel békeharcosok nyilatkozatot tettek közbe a német kérdéssel kapcsolatban. A nyilatkozat lésszövege: a Német Szövetségi Köztársaság csatlakozása az Eszakaianti Szövetséghez, a Bundeswehr atomfegyverzése, a Német Szövetségi Köztársaság területi igénye Lengyelország nyugati részére — ezek azok a tényezők, amelyek bizonytalanságot idéznek elő Közép-Európában és kiélezik a nézeteltéréseket.

A nyilatkozat hangsúlyozza: a hidegháború következtében előállott berlini helyzet megköveteli, hogy sürgős intézkedéseket tegyenek a háborús veszély elhárítására.

A nyilatkozat szorgalmazza az ellenőrzött leszerelést, felhívja a nagyhatalmak kormányait, mielőbb szervezzék meg a magasszintű találkozókat a sürgős nemzetközi kérdések megoldására.

A nyilatkozatot egyebek között aláírták: Emmanuel Asier de la Vigerie, Roland Casanova, Pierre Col, Eugénie Cotton, Jean Paul Sarl, Leopold Inleid, Leon Kruczkow és mások.

A Koreai NDK kormányának nyilatkozata

FENJAN. (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köz-

A francia tanárok szakszervezetének kongresszusa

PARIZS. (Agerpres.) A franciaországi középiskolai tanárok országos szakszervezete kongresszust tartott Dijon-ban. A kongresszuson egyhangú határozatot fogadtak el, amely tiltakozik a jobb-oldali körök azon terve ellen, hogy a világi oktatást korlátozó törvényt szavazzassanak meg a Nemzetgyűlésben. A határozat rámutat arra, hogy ha a parlamentben vita alá bocsátják ezt a reakciós tervezetet, akkor a francia tanárok és tanítók tiltakozó sztrájkba kezdenek.

A NATO-tanács Washingtonban megnyitott ülészakával kapcsolatban április 3-án nyilatkozatot tett közbe. A nyilatkozatban ajánlja, hogy a NATO tagállamai fogadják el a szovjet kormány március 29-i javaslatát.

A nyilatkozat emlékeztet arra, hogy a NATO tagállamainak többsége — élén az amerikai imperialistákkal — agresszív háborút folytatott a koreai nép ellen, mérhetetlen szenvedéseket zudítva a koreai népre. A nyilatkozat állást foglal az ellen, hogy idegen csapatok állomásoznak bármely ázsiai országban.

Szingaporei politikai pártok állásfoglalása

SZINGAPORE. (Agerpres.) A több szingaporei politikai pártok állást foglaltak az angol rakéta-támaszpontok létesítése ellen. David Marshall, a munkáspárt vezetője kijelentette, hogy Anglia fel akarja adni a szingaporei lakosságot az erópolitika oltárán. Ton Chin Chye, a néppárt elnöke rámutatott arra, hogy Szingapore lakossága békét és jólétet akar, nem pedig katonai támaszpontokat.

Magyarország felszabadulásának 14. évfordulója

Ünnepi gyűlés a budapesti Operaházban

BUDAPEST. (Agerpres.)

A közélet képviselői április 3-án este a budapesti Operaházban ünnepi gyűlést tartottak Magyarországi felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából.

A gyűlés elnökségében részt vett: Kádár János, Münnich Ferenc, Dobi István, Marosán György, a Magyar Szocialista Munkáspárt KB Politikai Bizottságának tagjai, miniszterek, a forradalmi mozgalom több veteránja, a budapesti dolgozók képviselői, va-

lamint E. I. Grómov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete.

A gyűlést Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyitotta meg. A felszabadulás 14. évfordulójának jelentőségét Fock Jenő, a Magyar Szocialista Munkáspárt KB Politikai Bizottságának tagja, a KB titkára méltatta.

A gyűlés művészi műsorral zárult, amelyben a magyar főváros jeles művészei működtek közre.

A hősi emlékművek megkoszorúzása

BUDAPEST. (Agerpres.)

Magyarország felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából Budapesten pénteken megkoszorúzták a szovjet hősök Szabadság-téri emlékművét. A koszorúzási ünnepségen részt vett Kádár János, Münnich Ferenc, Dobi István, a kormány és a párt más vezetői, a diplomáciai testület számos tagja, valamint sok budapesti dolgozó.

Koszorukat helyezték el a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Szocialista Munkáspárti Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság kormánya, a Szovjetunió budapesti nagykövetsége részéről, valamint számos budapesti tömegszervezet és vállalat részéről. Megkoszorúzták azoknak a magyar hősöknek az emlékművét is, akik életüket áldozták a haza szabadságáért és függetlenségéért.

Az utóbbi három évben az izraeli kormány kétszeresére emelte a katonai kiadásokat

TEL AVIV. (Agerpres.) TASZSZ:

A Col Haam című izraeli lap azt írja, hogy Izrael 1958—1960. é i költségvetését, amelyet április 1-én hagytak jóvá, a katonai kiadások további fokozása, a lakosság szegény rétegéből beszedett adók emelése és a fejlődésre szolgáló kiadások csökkentése jellemzi. A lap hangsúlyozza, hogy az új költségvetésben előirányzott katonai kiadások 41,3 millió izraeli lírával felülmúlják a tavalyit, vagyis a kiadások több mint egynegyedét teszik ki. Mose Sze képviselő a parlamenti vita során kijelentette, hogy a Ben Gurion kormány az utóbbi három év alatt kétszeresére emelte a katonai kiadásokat. 1955 óta az egyenes adók 102 százalékkal, a közvetett adók 126 százalékkal emelkedtek. Az adóterhek a munkásokát és a la-

kosság középrétegét sújtják. Ezzel szemben a nagytőkésnek nemcsak, hogy mentesülnek az adóteherrel, hanem több száz millió líra értékű állami kölcsönben és segélyben részesülnek.

Az uhani építők vállalása

PEKING. (Agerpres.)

Az uhani fémipari kombinát építői vállalták, hogy határidő előtt teljesítik az építkezések második negyedévi tervét. Juniús végéig üzembe helyeznek még egy magaskohót, egy ércdúsító és nemestítő részleget, a harmadik kocszoló művet, két Martin-kemencét és egy tűzálló anyag-gyárat.

A marxista-leninista esti egyetem hallgatóinak figyelmébe

Április 6-án, hétfőn, délután 5 órakor az első, második és harmadéves hallgatók számára előadások lesznek a városi pártbizottság székházában.

A TÓTH ÁRPÁD IRODALMI KÖR

vasárnap, április 5-én, délelőtt 10 órakor rendez munkalüést tart a Pionir-házban. Kérjük a tagok és irodalompartolók megjelenését.

„COOPMETAL“

Kisipari termelőszövetkezet
Arad, Aurel Vlaicu ut 121
Telefon: 25—84

Ajánlja a következő gyártmányait:

Zonáncszott és fekete lakarkétküzhelyek, kútszővek. Bádog és alumínium edények. Különléle háztartási cikkek, szilák és ablakra feszítendő szilászövetek. A gyártmányok minőségéért felelősséget vállalunk.

AZ ARADI PRICHINDEL BÁBSZINHÁZ

Vasárnap, április 5-én, délelőtt 10:30 órakor: Patanille unei papusi le lenn.

Vasárnap, április 5-én, délután 1:30 órakor: Clopeteii minciunilor. Jegyek a színház pénztáránál kaphatók naponta 11 és 12 óra között is egy órával az előadás megkezdése előtt, a November 7 utca 15 szám alatt, telefon: 29-74.

Az Aradi Állami Román Színház műsora:

Vasárnap, április 5-én, este 8 órakor: Ultimul tren. Jegyek a színház ügyökségénél kaphatók.

Rádiónévsor

Vasárnap, április 5.

BUKAREST I.: 6: Hazai ének- és táncszámok. 6:40: Indulók. 7: Hírek, lapszemle. 7:15: Reggeli hangverseny. 7:45: Rómán népzene. 9: Gyermekrádió színház. 10:20: Szimfonikus zene. 11:15: Rómán népi melódiák. 11:50: A magyar zenei hét keretében, részletek Farkas Ferenc: Vök iskolája című operettjéből. 12:30: Kórusművek. 13: Hírek. 13:15: Rómán szerző könnyűzene alkotásai. 14: Mindenről — mindenkinél. 15:05: Esztrád-zene. 16: Rómán népi ének- és táncszámok. 18:15: Vidám utasok. 19: Hírek. 19:05: Könyvzene. 19:30: Rádiószínház. 21:15: Rómánok. 21:45: Könyvzene. 22: Hírek, időjárásjelentés, sport. 22:30: Tánczene. 23:52: Hírek.

BUKAREST II.: 7: Rómán népi melódiák. 7:50: Hírek. 8: Szórakoztató zene. 8:50: Közlemények és zene. 9: Szimfonikus táncszámok. 9:30: „Hazai tájakon” — énekszámok. 10: Könyvzene. 10:30: Külföldi sajtószemle. 10:50: Közvetítés az Atheneumból. 13:15: Rómán népzene. 14: Hírek, időjárásjelentés. 14:15: Operarészletek. 14:45: Aki tud — nyer. 15:15: Zene. 16: Itt Moszkva beszél! 16:30: Esztrád hangverseny. 17:30: Kórusművek. 18: David Ojstrah hegedül. 18:30: Maria, Tanase énekel. 18:50: Riportmúsor. 19:35: Könyvzene hanglémezről. 20: Hírek. 20:05: Rómán népzene. 20:35: Tánczene. 21:45: Irodalmi műsor. 22: Tánczene. 23: Hírek, sport, időjárásjelentés. 23:10: Barlok Béla-hangverseny.

Hétfő, április 6.

BUKAREST I.: 6: Hírek, sport, időjárásjelentés. 6:15: Falurádió. 6:30: Könyvzene. 6:45: Pionir-műsor. 7: Hírek. 7:15: Rómán népi me-

A TARTOMANYI MUZEUM közli, hogy a régészeti, az 1848—49-es forradalmi muzeuma és képlára megtekinthető kedden, pénteken és vasárnap 10 és 13, valamint 16 és 19 óra között.

Időjárás

Derős idő, lassu felmelegedés. Hőmérsékleti értékek: nappal 14—20, éjjel 0—5 fok között. Helyenként der. Gyenge, majd megerőszelő nyugati szél. Távolabbi kilátások: változókéony idő, lassu felmelegedés.

IRODALOM MŰVÉSZET

Jevgenyij Dolmatovszkij

Lesz-e háború?

Boldog holnap hitem alapelve.
Hiszek benne szenvedélyesen.
Vasárnap a zöldből járva-keve
kis leánykám vállamra veszem.
Sebesült kezem nem könnyűszerrel
tartja kincsem, mégis valahogy
megbirkózom a kedves teherrel.
— Ne félj, csöppem, te csak bizakodj.
Lám, a nép közt az a pletyka járja,
— szertefoszlik tőle a háború —
hogy ledny most sok jön a világra,
s ez mutatja: nem lesz háború.
Mégis újból véres háborúra
készülődik a ködös Nyugat
és anyáink félve nézik újra
s büszkeséggel szöszke fiukat.
Fenyeged-e háború veszélye?
Újra hadat törnek lenyünk?
Honát védve ismét harca két-e
annyi lelkes ifjú emberünk?
Máshoz-e a régiak nyomában
messzi tankok — órids csigák —
hogy a Kommünt építők honában
később épüljön az új világ?
Válaszunk csak egy mindenre: nem!
Egy kérdésre, mint ezere: nem!
Kell, hogy hazánk fényben növekedjen,
munkánk ellen akármilyen szegény,
lesz-e ismét háború, csak egyen,
őszönökön mulik egyedül.
Országunk legyőzhetetlen vára,
dicső Szovjet Hadsereg, te vagy,
a jövő tündöklő szemkővé,
mit korunk a gyermekekre hagy.
Szent nekünk és boldogság a munka,
vért mi nem kiadunk ontani,
de ha bérenc hordájuk nyakunkra
küldik a Wall-Street bolondjai,
a pribékek háborúja s veszünk
együtt fogva, menthetetlenül!
Tartalékos tiszti tesz erre esküt,
kinek vállán kicsi lánya áll!

Gáspár Endre fordítása

A magyar zene hete a román rádióban

Immár hagyománnyá vált, hogy a Magyar Népközlársaság felszabadulásának, április 4-nek tiszteletére a román rádióban rendszeresen megtartják a testvéri szocialista ország új zenei termékeinek hetét. Ezuttal is gazdag, választékos műsort sugároz a rádió valamennyi hallgatója számára.

A magyar zenei hét április 4-től 9-ig tart. Ez alkalommal külön hangversenyen gyönyörködhetünk a magyar népdalokban, könnyűzenében és operettműzikaiban. Műsoron szerepel Kadosa Pál, Divertismentója, Hida Frigyes Concertinója hegedűre és zenekarra. Először hangzik el a román rádióban Kenessey Jenő: egyfelvonásos operája „Az arany és az asszony”.

A kamarazene kedvelői számára is tartogat érdekességet a műsor. Bemutatják Szervánszky Endre fuvók számára írt quintettjét. Szerepel a műsorban a Magyar Állami Népi táncgyűjtés kórusa is.

Ez a zenei hét nagyon alkalmas arra, hogy megismerkedjünk a magyar zenei termékekkel. Eppen ezért a műsor jó eszköz a magyar nép jobb megismerésének és ugyanakkor jelentős tényezője is a két nép barátságára további elmélyítésének és megszilárdításának.

Ady Endre műveinek kritikai kiadása

A Magyar Tudományos Akadémia Irodalmi Történeti Intézete Ady Endre összes műveinek kritikai kiadását készíti elő.

kiadásának és irodalmi hagyatékának gondozása céljából.

N. A. Izotov, egy Moszkva melletti lakótelep tanítója mintegy 454.000 közmondást és szállóigét, 20.000 találós kérdést és több mint 800 tréfas nyelvtörést gyűjtött össze a világ száz népeinek nyelvétől harminchárom esztendő alatt. Ezt a páratlan gyűjteményt 28 kötetben foglalta össze: egy-egy kötet ezer oldal terjedelmű. A világ legkülönbözőbb részeiben 2000 munkatársa segíti a gyűjtemény összeállításában.

Gruziában mintegy ötezer építészeti és egyéb műemlék maradt fenn állami védelem alatt. A köztársaságban nemrég tartotta első kongresszusát az Önkéntes Műemlékvédelmi Társaság.

Javaszi nap

I.
kislány és melegen átöleli apuka izmos nyakát.
— Figyelek, Irinel! Mégsem látok semmit. Se cicát, se kutyust...
— Nem, apuka, nem azt. Itt a tavasz, nem látod?
— Tényleg? Nézzem csak jobban... De te honnan tudod?
A parkban kirakták a padokat.
— Nahát!
Apka csókot nyom Irinel arcára s a kislány megadón fogadja a dédelgetést. A ház előtti kis parkban a padok olyan kekek, mintha az ég darabkái lennének. Irinel még tavalyról emlékszik valamennyire.
— Ha jön anyuka, felöltözz és lemegyek játszani — mondja.
— Jó, lemegy játszani. De megígéred, hogy úgy eszel, ahogy én szeretem.
— Nem leszek válogatos. Semmit sem hagyok a tányérban. Csak jön anyuka a piacról.
— Akkor... egy-kettő, három!
Amikor anyuka bevasárolni megy és ők ketten maradnak otthon, ébredés után apuka mindig ezt mondja neki. Irinel odalép a székhez, melyre előző este ruháit helyezte s öltözködni kezd... egy-kettő. Siet, mert tudja, hogy elbeszélgethet apukával, mintha felnőtt lenne. Folyton őt nézi. Apuka zsebre dugott kezével az ablaknál áll. Ajkán jószágos, elmélő mosoly. A kislány látja, hogy cigarettát keres, de nem gyújt rá.
— Gyujts rá, apukám!
— Nem, korai még.
— Nem haragszom meg érte, mint

Haiducii (Szegénylegények)

HILDA JEREA új táncjátéka fenn hirdeti a román zene és balettművészet újabb sikerét.

Sokszor hallottunk már az egykori szegénylegényekről. Cselekedeteiknek számos alkotásban állítottak örök emléket. A temesvári operaszínház színpadán bemutatott táncjáték is róluk szól.

Nagyszerű alkotás Hilda Jerea táncjátéka. (Szövegkönyv: Hilda Jerea és Gelu Matei). A zene és táncművészet eszközeivel ábrázolja a román nép történelmének egyik szomorú fejezetét, a XVIII.-ik század végén fanarióta uralom kegyetlenségével teli korszakát. Bemutatja az ottani román parasztok nehéz életét, akik bátran szembeállnak elnyomóikkal és igyekeznek jobb életet kivívni a maguk számára.

A CSELEKMÉNY kibontakozása során megismerjük az akkori idők minden jogától megfosztott parasztját, aki, hogy némi megelégedést találjon a sok önkényeskedésért, felcspaszegénylegénynek és a saját erejével próbál igazságot szerezni magának. Megismerjük a bojárok kegyetlenségét, Ghinea ur, a mindenható török urat Deli-Mehmet, a népet, férjét eláruló lelketlen asszonyt Sultana személyében.

Az első felvonásban fiatal, oléni legények és leányok aratják az aranyt a búzát. A kútnál friss vízzel csillapítják szomjukat, megpihennek a farszót munka után. Itt találkozik a két fiatal: Ioana és Mihai s örömteli, fiatalos táncba kezdenek. Közben megérkezik a földesur is

szolgáival, megzavarja a fiatalok pihenését. Szemét a fiatal lányon felejt, csillogó ékszerekkel akarja magához eszegetni. Mihai fájdalmasan nézi szerelmese nyakán a villógó láncot. Így út és élet közük a földesur...

Mindvégig megkapó játéknak lehetünk szemtanúi. Megható, felejthetetlen képek élnek emlékeztünkben. S méltán elmondhatjuk, hogy a temesvári művészeknek (szólótáncosoknak és a balettnak) sikerült hiven a tánc művészetével érzékeltetni az elnyomott, kisemmizett parasztok életét, harcát, a fiatalok tisztá, szép szerelmét.

ÖRÜLNK SIKERÜNKNEK, az elismerésnek. Mert kell-e annál nagyobb elismerés, mint amikor nyitási tüsszel jutalmazza a közönség a táncosokat, zenészeket. Ha a sok élményből nem is tudunk külön részleteket kiemelni, mégis ide kívánczoljunk a dicsőítő szó a főszereplők Mihai (Valkay Ferenc), Voicu (Rites Petru) kiváló alakításáért, kitűnő mozgástechnikájáért. Külön meg kell említenünk a női főszereplő, Ioana (Ingeborg Statnic) és Maria (Taub Eva) művészi könnyedségét, kifejező táncát. Szólni kell a gyermekszereplőkről is, akik olyan szépen éreztették az édesanyjuktól elszakított, török rabságba hurcolt

gyermekek kietlen sorsát. Végül meg kell említenünk a negatív hőseket. A földesurat alakító Iuliu Marpozant és a könnyelmű asszonyt alakító Klein Máriát. Játékukkal, táncukkal sikerült gyűlöletessé tenni a táncjáték negatív alakjait.

A HAIDUCII táncjáték maradó emléket állított a román nép hősiességének. Meghódította a közönséget a dallamos, kifejező zene is. A táncjáték zenei felépítését mindvégig népi motívumok szövik át s mégis, különösen a török jelenetek és Sultana számainál a román népzene hangmányaival idegen, olykor kemény, keleties izű motívumok csendülnek fel. Ezek a motívumok a negatív hősek jellemvonásainak ábrázolásánál dominálnak. A táncjáték egyik legszebb jelenete a II. felvonás első képe, a szegénylegények tábora. Ez a kép fejezi ki a leghívebben a táncjáték mondanivalóját: a nép a vártán áll, bekéjt, szabadságát védi. Jól oldották meg a szereplők a mozgalmasságot, a jelenetet. Felejthetetlenek Ioana és Mihai kettősei és a börtönjelenet is.

...A függöny legördül, felcsattan a taps. S a sikernek együtt örülünk a temesvári opera-színház színészeivel, akik olyan lelkesedéssel vitték színre a hazai balettművészet újabb alkotását.

Czakó Margit

Könyvespolc

★ A haladó japán irodalomból eddig keveset fordítottak.

Ezt a hiányt kívánja részben pótolni a jelenkori japán irodalom haladó képviselőjének Takakura Terunak, A disznó dala című kisregénye, Wessely László görögül-japán tolmácsolásában. A kisregény a japán feudalizmus ellen küzdő szegényparasztságról szól, érdekes történetet keretel.

★ A nemrég elhunyt Lion Feuchtwangert olvasóinknak nem kell külön bemutatnunk. Történelmi és társadalmi regényeit minden nyelvre lefordították. A hamis Nero című most megjelent regénye Terenciusról, a kegyetlen császár halálát után jellő al-Neroról szól. A hangyalló rabszolgatartó társadalom művészi és sokoldalú ábrázolása mellett izgalmas történetben ismerjük meg a romlott római előkelőket és a kalandor al-Nero életét. A könyvet izes magyarsággal — Dorment László fordította.

★ A történelmi regényeket kedvelő ifjú olvasók bizonyára örömmel fogadják Jannak A jégmezők lovagja című Alexander Nevszkijről, a nagy orosz hősről szóló regényes leírását. A mesés elemekkel átszőtt könyv — Gallyas Ferenc fordításában — minden bizonnyal egyik népszerű olvasmánya lesz ifjainknak.

★ Az ezer év előtti Perzsia színes világát tükrözik Omár Chajjám, a világirodalom nagy perzsa klasszikusának Robaiyat címmel megjelent versei. A nagy gondolkodó és tudós költő verseit Hegyi Endre ültette át magyarra.

★ A népszerű zeneszerző életéről kedvelőink érdeklődésére tarthat számot Bokay János Bohémek és pillangók című, Giacomo Puccini életéről szóló könyve és a Kis Zenei Könyvtár sorozatban Somlyó György Haydn méltatása.

F. D.

Az Igaz Szó új száma

Gazdag, változatos tartalommal jelent meg az Igaz Szó márciusi száma. Az olvasó a következő alkotásokból válogathat.

Majtényi Erik: A kommunizmus építőinek (Vers). Sütő András: Nagyság és erő. Florin Mugur: Enek a kongresszus idején (Vers). Székely János fordítása). Tamás Gáspár: A ma és a holnap hősi épsza. Vaszilij Zsuravljov: Ugy legyen! (Vers: Székely János fordítása). Gagyi László: Hőstettek megörökítése. Fjodor Panfjorov: Az ember — a természet meghódítója. Majtényi Erik: Mult és jelen (Verse). Sütő András: Két karcolat. Kiss Jenő: Versék. Hajdu Győző: Romeo nem ábrándul ki Juliából. Papp Ferenc: Galócs (Riport). Szilágyi Domokos: Két vers. Simon Magda: A borsi várgatnya (Riport). Seresély Béla: Velem jössz (Vers). Szentimrei Jenő: A forradalom katonája (Regényrészlet). Majtényi Erik: Fordított műhelye — Régi román költők. Robert Bowen: Milyen áron (Novella: Szántó Irén fordítása). Keserü Géza: Két szonett.